

Uden Forhandling eller Afstemning vedtoges dette Forslag.

Den sidste Sag paa Dagsordenen var:

Første Behandling af Forslag til Lov om Ændringer i Lovgivningen om sønderjyske Krigsinvalidler.

(Lovforslaget findes i Tillæg A. Sp. 4679; Fremsættelsen findes i Tidenden Sp. 4313).

Sagen sattes til Forhandling.

P. Mortensen: Det foreliggende Forslag til Lov om Ændringer i Lovgivningen om sønderjyske Krigsinvalidler kan jeg paa mit Partis Vegne anbefale. Jeg vil dog gerne gøre enkelte Bemærkninger til Lovforslaget og de Forhold, som Lovforslaget omhandler.

Vi har efterhaanden mange Gange her i Rigsdagen beskæftiget os med de sønderjyske Krigsinvalidler og disses Forsørgelsesforhold. Da Lov Nr. 100 af 29. Marts 1924 i sin Tid var blevet vedtaget, regnede man i Grunden med, at dermed skulde hele Forsørgelsesspørgsmaalet for Krigsinvalidlerne være løst. Det gjorde man, fordi hele dette Arbejde byggedes paa en grundig Forberedelse og et grundigt Forarbejde. Siden da er der imidlertid fra Krigsinvalidernes Side fremsat en Række Klager, som maaske i nogle Tilfælde ikke har været ganske berettigede, men i mange Tilfælde har været berettigede. De rejste Klager har hovedsagelig været rettet mod Lovens Administration. Der har været rejst mange Klager over den saakaldte Tilvænnings-teori, som man har benyttet ved Afgørelser af Forsørgelsesspørgsmaal over for Krigsinvalidler. Mange forekommer det ubegribeligt, at man anvender denne Teori; man kan ikke forstaa, at Folk, der er mere eller mindre lemlæstede som Følge af Krigsgjerningen, efterhaanden skulde kunne tilvænne sig den Tilstand, de var kommet i.

Noget andet, som der ogsaa har været rejst Kritik over for, er de saakaldte Efterundersøgelser, der i høj Grad foruroligede Krigsinvalidlerne. Man mindedes uvilkaarligt de Forhold, man kendte under Krigen: jo længere Krigen varede, des færre syge blev der efterhaanden i Nationen, og det er det, man altsaa frygtede for ved de Efterundersøgelser, der blev foretaget.

I 1932 gennemførte man i den først-

nævnte Lov af 1924 en Række Ændringer, som Socialministeren allerede har omtalt ved Fremsættelsen af det foreliggende Lovforslag, deriblandt en Ændring; som i høj Grad indskrænkede Efterundersøgelserne for Krigsinvalidlerne. Alle de Ændringer, som gennemførtes i 1932, har i høj Grad vakt Krigsinvalidernes Tilfredshed til Trods for, at det kun var et forholdsvist lille Beløb, der blev anvendt til Gennemførelse af disse Forbedringer; det drejede sig dengang om 60 000 Kr. for alle Forbedringerne. Selv om man maa sige, at de Forbedringer, der i sin Tid gennemførtes, vakte Tilfredshed, var der — og saadan gaar det vist paa alle Omraader, maaske særlig i Sønderjylland — noget tilbage, hvormed man var utilfreds, og saaledes ogsaa i dette Tilfælde.

Et af de Spørgsmaal, som ikke blev løst i 1932, og som man netop har været stærkt utilfreds med hele Tiden, var Krigsenkernes Forsørgelse. Den ansaas for at være for ringe, bl. a. fordi den særlige Forsørgelse, som Krigsenker, der havde Børn, fik, bortfaldt, naar disse Børn naaede 18 Aars Alderen. Disse Børn skulde maaske lære et eller andet, men Krigsenkerne kunde med de smaa Indtægter, de havde, ikke overkomme at give Børnene den Uddannelse, som de samme Børn vilde have kunnet faa, hvis de ikke havde mistet deres Forsørger. Da Krigsinvalideforeningen i Decemher 1933 havde en Sammenkomst med de sønderjyske Rigsdagsmænd her i Rigsdagsbygningen, var et af de Ønsker, som ved denne Lejlighed blev fremsat fra Krigsinvalideforeningens Side, netop Ønsket om en Forhøjelse af Enkernes Rente. Blandt alle de Ønsker, der blev fremsat, var netop dette et af de mest fremtrædende.

Det Forslag, der da nu foreligger til Behandling, er gaaet ind paa de Ønsker, der har været fremsat. Der foreslaas nu, at Enkerenten forhøjes med et Beløb af 120 Kr. pr. Aar til 840 Kr., og hvis man dertil regner et Dyrtidstillæg, 25 pCt., som ogsaa Socialministeren omtalte ved Fremsættelsen, vil disse Enker faa en aarlig Rente af 1 050 Kr. eller 87 Kr. 50 Øre pr. Maaned. Jeg er overbevist om, at denne Forhøjelse af Enkernes Rente vil vække Tilfredshed og Glæde hos mange dernede.

Dernæst — det vil jeg ogsaa gerne lige nævne — er der foreslaaet, at Enker, der indgaar nyt Ægteskab, hvis dette Ægteskab opløses paa Grund af Mandens Død, kan generhverve Enkerenten med $\frac{2}{3}$, og det samme gælder for Enker efter Krigsinvalidler, der har 50 pCt. eller mere Krigs-